

ภาคผนวก ก

จรรยาบรรณในการจัดทำวิทยานิพนธ์

จรรยาบรรณในการจัดทำวิทยานิพนธ์

การคัดลอกผลงาน (Plagiarism) เป็นการขโมยเอาความคิด คำพูดและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ให้เกียรติแก่แหล่งข้อมูลที่ได้มา ซึ่งนำมาใช้เหมือนเป็นงานของตนเอง รวมทั้งการคัดลอกผลงานของผู้อื่น หรือนำผลงานของผู้อื่นมาทำใหม่ ตลอดจนดำเนินการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำ ให้แก้ไข คัดแปลง หรือปรับปรุงงานใหม่ คล้ายกับว่าเป็นงานของตนเอง โดยสะท้อนให้เห็นพฤติกรรม ทัศนคติ และแรงจูงใจของผู้กระทำไม่ว่าบุคคลนั้นจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท ได้แก่

1. ตั้งใจคัดลอกผลงานของผู้อื่นทั้งหมด
2. คัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยบังเอิญหรือคาดไม่ถึง เช่น การอ้างอิงไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม
3. คัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยไม่ตั้งใจ
4. คัดลอกผลงานของตนเอง โดยนำส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดมานำเสนอใหม่ เช่น นำเสนอผลงานของตนในเรื่องเดียวกัน มากกว่า 1 รายวิชา

การทำวิทยานิพนธ์นั้น ผู้วิจัยต้องจัดทำโดยการเขียนวิทยานิพนธ์ด้วยตนเองหากมีการเขียนด้วยตนเองหรือไม่มีการอ้างอิง ที่เป็นไปตามหลักการอ้างอิงอาจอยู่ในลักษณะการคัดลอกผลงานของผู้อื่นอาจมีความผิดหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ หรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. จรรยาบรรณนักวิจัย ของคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ ได้กำหนดจรรยาบรรณของนักวิจัย โดยมีแนวปฏิบัติ 9 ข้อ ได้แก่

- 1.1 นักวิจัยต้องซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ
- 1.2 นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัยและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
- 1.3 นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย
- 1.4 นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
- 1.5 นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย
- 1.6 นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย
- 1.7 นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ
- 1.8 นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น
- 1.9 นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

จากจรรยาบรรณนักวิจัย หากผู้วิจัยไม่อ้างอิง หรือไม่เขียนด้วยตนเองก็จะมีคามผิดในฐานะไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณนักวิจัย โดยเฉพาะในข้อ 1.1 ที่ระบุว่านักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการโดยมีรายละเอียดว่า “นักวิจัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลอกเลียนแบบของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างอิงถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของ

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัย ต้องเชื่อถือตรงต่อการแสวงหาทุนวิจัย และมีความเป็นธรรมเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย”

2. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในมาตรา 4 “วรรณกรรม” หมายถึง งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และให้ความหมายรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย ดังนั้นหากผู้วิจัยเขียนวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ โดยไม่อ้างอิงหรือคัดลอกอาจเข้าข่าย กรณีถ้าบุคคลที่ไม่มีสิทธิใช้ประโยชน์และได้กระทำโดยการละเมิดลิขสิทธิ์รายงานผลการวิจัย / วิชาการ ภายใต้บทบัญญัติมาตรา 27 กล่าวคือ การกระทำความใด ๆ แก่งานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15(5) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ถ้าได้กระทำความดังต่อไปนี้

(1) ทำซ้ำหรือดัดแปลงมีความหมายดังนี้ คือ :-

- การทำซ้ำ ตามนัยมาตรา 4 หมายรวมถึง การคัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ เลียนแบบทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพจากต้นฉบับ จากสำเนาหรือจากโฆษณาในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนๆ เป็นต้น

- การดัดแปลง ตามนัยมาตรา 4 หมายรวมถึง ทำซ้ำโดยการเปลี่ยนรูปแบบใหม่ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ดังเช่น ในอนุมาตรา 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับงานวรรณกรรม หรือ การรวบรวมงานวรรณกรรมโดยการคัดเลือกและจัดลำดับใหม่ๆ เป็นต้น

(2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน ตามนัยมาตรา 4 หมายรวมถึง การทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนโดยการแสดง การบรรยาย การสวด การบรรเลง การทำให้ปรากฏด้วยเสียงและหรือภาพ การก่อสร้าง การจำหน่าย หรือโดยวิธีอื่นใด ซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้น

ดังนั้นหากไม่ทำตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ย่อมเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์อาจได้รับ “บทลงโทษ” ตามนัยที่บัญญัติไว้ในมาตรา 69 - 77 “ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์.....ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และกรณีเป็นการกระทำเพื่อการค้า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี

3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 หมวด 5 ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย มาตรา 37 ประกอบมาตรา 45 พบว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา “ต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณตามที่สภาอุดมศึกษากำหนดโดยเคร่งครัด” และอาจกำหนดให้การประพฤติผิดจรรยาบรรณเรื่องใด ๆ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ได้

4. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 6 ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย มาตรา 91 บัญญัติว่า “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นหรือจ้างวานให้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ในการเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งการ

เลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมดำเนินการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือรับจัดทำผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”